

Tutkijan uran arvioinnista ja avoimen tieteen kannusteista

Fakta Julkaistu 06.09.2017 klo 14:19 Kirjoittaja Tommi Kutilainen

Jotta avoimesta tieteestä tulisi tieteen valtavirtaa, avoin tiede pitäisi juurruttaa syvälle tutkimuslaitosten ja rahoittajien arviointimenetelmiin tutkijan urankehityksen kaikissa vaiheissa, todetaan Euroopan komission raportissa. Avoimen tieteen harjoittamisen pitäisi näkyä tutkimuslaitosten rekrytoinneissa, tutkijan urankehityksessä ja rahoittajien arviointikriteereissä.

Työryhmän mukaan useimmat tutkimusrahoittajat ja tutkimuslaitokset käyttävät yksinomaaisesti bibliometriikkaa arvioinneissaan ja nämä mittarit eivät huomioi avointa tiedettä. Kuitenkin avoimen tieteen edistämiseksi on erittäin tärkeää, että keskeisiä muutoksentekejiä eli tutkijoita rohkaistaan ja heille tarjotaan riittävät kannusteet. Tutkijoiden sitoutuminen avoimeen tieteeseen kasvaa, kun työnantajan ja rahoittajan tekemissä arvioinneissa huomioidaan toimet avoimessa tieteesessä. Tutkimusorganisaatioiden pitäisi lisätä avoimen tiede tutkijoiden työsaavutusten arviointiin ja urakehitykseen. Tutkimusrahoittajien pitäisi lisätä avoin tiede rahoitushakemusten arviointikriteereihin ja osaksi tutkijoiden arviointia. Suomessa tilanne on erilainen, sillä Suomen Akatemialla on jo selkeät vaatimukset avoimen datan ja julkaisemisen suhteen.

Kuva: Scales of justice, Clyde Robinson / Flickr CC 2.0 BY.

Tutkijoiden arviointien tarkastelu pitäisi tehdä laajassa kontekstissa. Tutkijoiden erilaiset meriitit ja saavutukset muodostavat monimutkaisen kokonaisuuden eikä arviointia voi pelkistää yhteen lukuun. Työryhmä esittää ratkaisuksi tutkijan uran arviointimatriisia, joka on kokonaisvaltainen tapa hahmottaa ja arvioida tutkijan toimia ja saavutuksia, katsottuna avoimen tieteen linssin läpi.

Euroopan komission työryhmä laati suosituksia tutkijoiden avoimen tieteen toimien tunnistamiseksi ja palkitsemiseksi. Suositukset pitävät sisällään kannusteiden lisäämisen, avoimen tieteen huomioimisen rekrytoinneissa ja urankehityksessä sekä rahoituksen myöntämisessä. Euroopan tutkimusalueen politiikkoja ja tiekarttoja pitäisi tarkastella avoimen tieteen linssin läpi ja tarpeen mukaan päivittää yhdenmukaisuuden varmistamiseksi. Tutkijoiden avoimen tieteen toimien pitäisi leikata läpi koko Horizon2020-ohjelman ja tulevan FP9-kehysohjelman. Tutkijan arviointimenetelmiä pitäisi kehittää, jotta rekrytoinneissa, urankehityksessä ja rahoituksessa huomioidaan tutkijan kaikki saavutukset, mukaan lukien toimet avoimessa tieteessä. Tässä moniulotteisessa arvioinnissa voisi ottaa käyttöön työryhmän kehittämän tutkijan uran arviointimatriisin.

Lisätietoja:

Euroopan Komissio. [Evaluation of Research Careers fully acknowledging Open Science Practices. Rewards, incentives and/or recognition for researchers practicing Open Science.](#) July 2017